

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Okresní správa sociálního zabezpečení České Budějovice**, se sídlem Antonína Barcala 1461, České Budějovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje, odbor územního a stavebního řízení**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, o podání žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. 8. 2007, č. j. 44 Ca 97/2007 - 22,

t a k t o :

- I.** Podání žalobce **s e o d m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o odvolání.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce napadl žalobou podle § 246 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru územního a stavebního řízení (dále jen „žalovaný“), ze dne 19. 7. 2007, sp. zn. SZ/91657/2007/KUSK ÚSŘ/TK. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žalobcovu odvolání proti usnesení Městského úřadu Černošice, odbor územního plánování a stavebního řádu, ze dne 12. 3. 2007, sp. zn. výst.: 5391/2006/Ku/H.Z./P351/11/Vy, kterým byl žalobce vyloučen coby účastník z řízení ve věci vyvlastnění pozemkové parcely nacházející se v katastrálním území Hodkovice u Zlatníků ve prospěch České republiky, za účelem trvalého odnětí vlastnického práva vlastníků JUDr. F. B. a V. B. k těmto pozemkům pro uskutečnění veřejně prospěšné stavby pro stavbu silničního okruhu kolem Prahy, stavba SO 513.

Ve své žalobě podané ke Krajskému soudu v Praze žalobce brojil proti tomu, že byl napadeným rozhodnutím žalovaného dotčen na svém právu být účastníkem tohoto vyvlastňovacího řízení a zároveň bylo tímto rozhodnutím fakticky zrušeno jeho zástavní právo k předmětným pozemkům, na jehož základě své účastenství ve vyvlastňovacím řízení nárokoval. Žalobce v žalobě navrhoval, aby krajský soud toto rozhodnutí přezkoumal a ve smyslu ustanovení § 250j o. s. ř. je nahradil rozsudkem, kterým bude usnesení Městského úřadu Černošice ze dne 12. 3. 2007 zrušeno.

Krajský soud v Praze o této žalobě rozhodl tak, že svým usnesením ze dne 16. 8. 2007 postoupil věc Městskému soudu v Praze, když určil místní příslušnost na základě zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), z jehož § 7 odst. 2 dovodil, že místně příslušným je právě Městský soud v Praze, který vykonává působnost krajského soudu ve správním soudnictví v hlavním městě Praze, kde má žalovaný sídlo, pročež mu věc postoupil podle § 7 odst. 6 s. ř. s. V poučení pak krajský soud uvedl, že lze proti tomuto usnesení brojit kasační stížností.

Žalobce se ovšem proti tomuto usnesení ohradil odvoláním, tedy podáním nadepsaným jako odvolání a obsahově vycházejícím z § 205 o. s. ř., v konkrétní věci vnímaném ve vztahu k § 204 odst. 2 o. s. ř. Zde připomněl, že napadené správní rozhodnutí bylo vydáno v rámci řízení o vyvlastnění vedeného podle zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), z jehož § 28 odst. 1 za použití § 250 odst. 2 o. s. ř., na nějž zákon o vyvlastnění odkazuje, vyplývá, že je k řízení v prvním stupni příslušný krajský soud, v jehož obvodu je nemovitost. Napadal také nesprávnost poučení v napadeném usnesení krajského soudu, když opravným prostředkem proti rozhodnutí krajského soudu je podle § 201 o. s. ř. odvolání. Navrhl proto, aby bylo usnesení krajského soudu zrušeno.

Nejvyšší správní soud posoudil toto podání a shledal, že není přípustné.

I ve správním soudnictví platí, že každý úkon posuzuje soud podle jeho obsahu, i když je úkon nesprávně označen (§ 41 odst. 2 o. s. ř. ve vazbě na § 64 s. ř. s.). V případě podání žalobce však neexistuje rozpor mezi obsahem a označením jeho podání; zejména nelze v žádném případě mít za to, že by jeho podání bylo podle obsahu kasační stížností. Z označení podání i jeho obsahu je nepochybně zřejmé, že žalobce chtěl podat odvolání, tedy řádný opravný prostředek charakteristický pro občanské soudní řízení, v němž se chtěl nacházet.

Pokud ovšem proti usnesení Krajského soudu v Praze o postoupení jeho žaloby Městskému soudu v Praze podal opravný prostředek, kterým podle jeho obsahu i označení bylo odvolání, a naopak se zjevně nejednalo o kasační stížnost, musí Nejvyšší správní soud toto odvolání usnesením podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítnout pro neodstranitelný nedostatek jedné z podmínek řízení. Nezbytnost tohoto postupu plyne i z dosavadní judikatury zdejšího soudu, například z jeho usnesení ze dne 8. 9. 2005, sp. zn. Na 225/2005 (publ. pod č. 765/2006 Sb. NSS): *„Podání, jež je podle svého obsahu zjevně odvoláním, a není tak žádným z opravných prostředků upravených soudním řádem správním, Nejvyšší správní soud odmítne pro neodstranitelný nedostatek jedné z podmínek řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]“* Žalobcem podaný opravný prostředek se vzhledem ke svému obsahu vymyká z uzavřeného katalogu opravných prostředků přípustných ve správním soudnictví, kterými jsou kasační stížnost a návrh na obnovu řízení (srov. k tomu metodicky obdobné úvahy obsažené v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2003, sp. zn. Na 779/2003, a v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2003, sp. zn. 5 A 166/2002; vše dostupné na www.nssoud.cz), přičemž odvolání do katalogu opravných prostředků ve správním soudnictví naopak nepatří. Jedná se tak o podání nepřípustné. Tento nedostatek podmínky řízení nelze odstranit; v řízení nelze proto pokračovat.

K závěru o nepřípustnosti žalobcova odvolání dospívá zdejší soud i přesto, že již při posuzování přípustnosti tohoto podání nemohl přehlédnout, že sama jeho nepřípustnost je v prvé řadě důsledkem chybného postupu Krajského soudu v Praze.

Se žalobcem je totiž třeba se ztotožnit v tom, že dané správní řízení, a to včetně rozhodování o vyloučení žalobce jako jeho účastníka, bylo skutečně řízením ve věci vyvlastnění, jehož soudní přezkum měl podle ustanovení § 28 odst. 1 zákona o vyvlastnění probíhat v občanském soudním řízení, a nikoli ve správním soudnictví. Na rozdíl od řízení o vyvlastnění, která probíhala do 31. 12. 2006, tedy podle části čtvrté dříve platného zákona č. 50/1976, o územním plánování a stavebním řádu (starý stavební zákon), v nichž rozhodnutí o omezení vlastnických práv bylo přezkoumáváno ve správním soudnictví (viz např. usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 5. 5. 2005, sp. zn. Konf 81/2004, publ. pod č. 676/2005 Sb. NSS), řízení probíhající po 1. 1. 2007 již mohou být přezkoumávána jedině v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř., přičemž toto určení se vztahuje i na řízení, která započala před 1. 1. 2007, nicméně

nebyla do tohoto data dokončena. To bylo konstatováno např. v usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 8. 6. 2007, sp. zn. Konf 4/2007 (publ. pod č. 1312/2007 Sb. NSS): „*Počínaje účinností zákona o vyvlastnění (zákon č. 184/2006 Sb.), tj. ode dne 1. ledna 2007, zanikla příslušnost správních soudů k přezkumu zákonnosti rozhodnutí o vyvlastnění ve správním soudnictví. K řízení jsou příslušné soudy v občanském soudním řízení, a to soudy krajské, které přitom procesně postupují podle části páté občanského soudního řádu (§ 244 a násl. o. s. ř.). To, že vyvlastňovací správní akt byl vydán před rozhodným datem, na tom nic nemění, protože zákon o vyvlastnění tuto otázku v přechodných ustanoveních nijak odchylně neřešil; proto se od rozhodného data užije v plném rozsahu nová právní úprava.*“ I v daném případě tak měla být a byla podána žaloba podle části páté o. s. ř. a krajský soud se měl této žaloby ujmout nikoli coby soud jednající ve správním soudnictví, nýbrž jako soud jednající v občanském soudním řízení, jehož příslušnost je určena § 250 odst. 2 o. s. ř., podle nějž platí: „*Týkalo-li se řízení před správním orgánem práva k nemovitosti, je k řízení místně příslušný vždy soud, v jehož obvodu je nemovitost.*“ Pokud by tak krajský soud učinil, bylo by proti jeho rozhodnutí skutečně přípustné právě odvolání.

Krajský soud ovšem žalobu posoudil jako žalobu ve správním soudnictví a přes zjevnou nesprávnost tohoto postupu, jak byla zdůvodněna výše, nelze překročit mez, že i proti zjevně nesprávnému rozhodnutí krajského soudu jednajícího ve správním soudnictví lze brojit toliko prostředky, které zná soudní řád správní. Z toho plyne, že jakkoliv má Nejvyšší správní soud pochopení pro žalobcovu – ostatně správnou – úvahu, že se měl nacházet v rámci občanského soudního řízení, čemuž přizpůsobil i volbu použitých opravných prostředků, nemůže to nic změnit na tom, že fakticky se jednalo o rozhodnutí soudu jednajícího ve správním soudnictví, proti němuž bylo možno brojit jediné kasační stížností, tedy v souladu s poučením obsaženým na konci napadeného usnesení krajského soudu. Pokud by totiž byla proti usnesení krajského soudu podána kasační stížnost, byť měl krajský soud správně jednat podle o. s. ř., a nikoli podle s. ř. s., jednalo by se o situaci napravitelnou podobným způsobem, jako se stalo rozsudkem zdejšího soudu ze dne 6. 12. 2007, sp. zn. 1 As 28/2007 (publ. na www.nssoud.cz). Jestliže se však žalobce rozhodl brojit proti usnesení správního soudu opravným prostředkem označeným a obsahově jsoucím odvoláním, dostal se – byť ne svou vinou – do určité procesní „pasti“. Jednou z podmínek řízení, za nichž může soud jednat ve věci, je totiž i funkční příslušnost soudu, tzn. zákonné určení, které stupně soudní soustavy budou tutéž věc projednávat po sobě (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 2002, sp. zn. 6 A 24/2002, zveřejněné v Soudní judikatuře ve věcech správních pod č. 954/2002 a v Soudní judikatuře č. 2/2002, str. 158; srov. rovněž usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 17. 11. 1997, sp. zn. Na 292/97, zveřejněné v Soudní judikatuře ve věcech správních pod č. 1041/2002 a v Soudní judikatuře č. 5/2002, str. 453). V nyní posuzované situaci zde není ani žádný funkčně příslušný soud, který by mohl o tomto odvolání rozhodnout (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2003, sp. zn. Na 828/2003, publ. pod č. 107/2004 Sb. NSS). Jinak řečeno, Nejvyšší správní soud nemůže na základě odvolání napadené usnesení z důvodů nastíněných výše přezkoumat, a musí je odmítnout, neboť je odvoláním, a nikoli kasační stížností či návrhem na obnovu řízení. Naopak soud, který by byl příslušným k rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí krajského soudu v občanském soudním řízení, zde tedy Vrchní soud v Praze, jehož příslušnost by vyplývala z § 10 odst. 2 o. s. ř., nemůže posuzovat a případně rušit rozhodnutí Krajského soudu v Praze jako soudu jednajícího ve správním soudnictví.

Za této situace nezbyvá zdejšímu soudu, než toto odvolání odmítnout, a to s určitým fatalistickým vědomím komplikovanosti procesního postupu, který jediný je zákonodárcem umožněn k napravení takto vzniklé situace. Po odmítnutí tohoto odvolání, při vědomí uplynutí lhůty pro podání kasační stížnosti, totiž bude věc nutně skutečně postoupena Městskému soudu v Praze, jenž bude moci vědomí své nepřislušnosti k jejímu rozhodnutí vyjádřit jediné formou

návrhu podaného ke zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, coby jedinému orgánu, který bude moci s konečnou platností určit, který soud je věcně a místně příslušný k rozhodování této věci, a případně postupovat podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb.

Nejvyšší správní soud si je vědom zdlouhavosti a náročnosti tohoto postupu, který se však zdá být jediným východiskem z této procesní situace, v níž se žalobce ocitl jednak shora popsaným postupem Krajského soudu v Praze, zejména však zákonodárcovým trváním na dvojkolejnosti soudního přezkoumávání rozhodnutí správních orgánů podle toho, na které straně těžko postižitelné hranice mezi veřejným a soukromým právem se daná věc nachází. Jiný postup, tedy shledání tohoto odvolání přípustným, není zdejšímu soudu soudním řádem správním z výše popsaných důvodů umožněn, a jakkoli by se takový postup mohl zdát racionálnějším z hlediska procesní ekonomie a materiální spravedlnosti, nemohou ani tato dvě závažná hlediska převážit fakt, že by se jednalo o postup nepředpokládaný zákonem, a tudíž rozporný s ústavním imperativem vázanosti výkonu státní moci zákonem obsaženým v článku 2 odst. 3 Ústavy.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl, jak ve výroku uvedeno, neboť žalobce podáním odvolání zvolil k ochraně svých práv zcela nezpůsobilý procesní prostředek, který mu ve správním soudnictví, kam se proti své vůli a v rozporu se zákonem dostal, nepřísluší, zatímco prostředek, kterého užít mohl, tedy kasační stížnost, neužil.

O nákladech řízení pak Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. května 2008

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu